

İbrahim El Meţuli'nin En-Nazir (Müdür) Adlı Hikâyesinin Tahlili

Analysis of İbrahim El Meţuli's "Director" Story

Habibe OFLAZ

Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Arap Dili Eğitimi
Anabilim Dalı

Gazi University, Gazi Faculty of Education, Department of Foreign Language Education,
Division of Arabic Language Education

mhabibeaydin@gmail.com
ORCID: 0009-0008-9871-5237

Makale Bilgisi / Article Information

Makale Türü / Article Types : Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Received : 10.01.2024

Kabul Tarihi / Accepted : 10.05.2024

Yayın Tarihi / Published : 30.06.2024

Yayın Sezonu / Pub Date Season : Haziran / June

Cilt / Volume: 2 • **Sayı / Issue**: 1 • **Sayfa / Pages**: 117-131

Atf / Cite as

OFLAZ, H., (2024). İbrahim El Meţuli'nin En-Nazir (Müdür) Adlı Hikâyesinin Tahlili, Lisânî İlimler Dergisi, 2(1), 117-131.

İntihal / Plagiarism

Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi.

This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software.

Yayın Hakkı / Copyright®

LİDER, Lisânî İlimler Dergisi, uluslararası, bilimsel ve hakemli bir dergidir. Tüm hakları saklıdır.

Journal of Linguistic Studies is an international, scientific and peer-reviewed journal.

All rights reserved.

Öz: Mısırlı hikâye yazarı olan İbrahim El Meţuli hikâyeleri ile birçok ödül almıştır. Yazar, aldığı birçok ödülün yanı sıra 2011 ve 2022' de Sharjah Arap Yaraticılık Yarışması'nda birinci olarak önemli başarılar elde etmiştir. Ayrıca, 2014 yılında Al-Arabi Al- Kuwaitiyya dergisi tarafından düzenlenen kısa hikâye yarışmasında birinci olmuştur. Bu çalışmada İbrahim El Meţuli'nin En-Nazir (Müdür) adlı hikâyesinin tahlili yapılmıştır. Hikâyede; yazarın gözünden siyah giyinen bir satıcı kadın detaylı bir şekilde betimlenerek bir gün içerisinde geçen durumlar ve olaylar aktarılmıştır. Müdürün öğrencileri kıskırtması ile öğrenciler şekerleme satan kadınlara saldırır ve mallarını dağıtır. Hikâye siyah giyen satıcının hüzünlü sahnesi betimlenerek sona erdirilir. Bu çalışma hikâyenin konusu, özeti, kahramanları, anlatım teknikleri ve dil özelliklerini içermektedir. Ayrıca çalışmanın sonuna değerlendirme, yazarın biyografisi, hikâyenin Arapça metni ve Arapça metinden Türkçeye çevirisi eklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mısır Edebiyatı, Hikâye İncelemesi, İbrahim El Meţuli, Müdür.

Abstract: The Egyptian short story writer Ibrahim El Meṭuli has received numerous awards for his stories. In addition to many other accolades, he achieved significant success by winning first place in the Sharjah Arab Creativity Competition in both 2011 and 2022. Furthermore, he was awarded first place in the short story competition organized by Al-Arabi Al-Kuwaitiyya magazine in 2014. In this study, an analysis of Ibrahim El Meṭuli's story "En-Nazir" (The Director) has been conducted. The story vividly describes the events and situations that unfold within a day, focusing on a female seller dressed in black, as seen through the eyes of the author. The students incited by the director and attack and disperse the women selling sweets, disrupting their goods. The story concludes by depicting the poignant scene of the black-clad female seller. This study encompasses the theme, summary, characters, narrative techniques, and language features of the story. Additionally, the evaluation, the author's biography, the Arabic text of the story, and the translation from Arabic to Turkish have been included at the end of the study.

Keywords: Egyptian Literature, Story Review, Ibrahim El Meṭuli, Director.

Giriş

İbrahim El Meṭuli Mısırlı hikâye ve roman yazarıdır. Birçok hikâyesi ödül almıştır. Yazar, aldığı birçok ödülün yanı sıra 2011 ve 2022' de Sharjah Arap Yaraticılık Yarışması'nda birinci olarak önemli başarılar elde etmiştir. Ayrıca, 2014 yılında Al- Arabi Al- Kuwaitiyya dergisi tarafından düzenlenen kısa hikâye yarışmasında birinci olmuştur. Bu çalışmada yazarın En-Nazir (Müdür) adlı hikâyesi biçim ve içerik yönünden araştırılmıştır. İncelemenin sonunda hikâyenin değerlendirilmesi ve yazarın hayatına yer verilmiştir.

A. Şekil (Biçim) Yönüyle İnceleme

Bu incelemede İbrahim El Meṭuli'nin yazdığı "En-Nazir" isimli hikâyesi ele alınmıştır. Bu hikâye yazarın yazdığı birçok kısa hikâyeden sadece bir tanesidir. 2023 yılında SardAdabi yayınevi tarafından yayınlanmıştır. SardAdabi çevrimiçi bir dergidir ve yılda üç kez yayın yapmaktadır. Yazıların yayınlanması için gerekli koşulları sağlayan yazarların yazıları sırasıyla kontrolden geçirilip yayınlanır. 'En-Nazir adlı hikâye biçimsel ve içerik yönünden araştırılmıştır. İncelemenin sonunda hikâyenin değerlendirilmesi ve yazarın hayatına yer verilmiştir.

B. İçerik Yönüyle İnceleme

Bu bölümde hikâyenin özeti, tahlili, konusu, türü, bitişi, değerlendirilmesi ve yazarın hayatına yer verilecektir.

1. Müdür Adlı Hikâyenin Özeti

Mısırlı bir yazar olan İbrahim El Meṭuli'nin "En-Nazir" isimli öyküsünü şu şekilde özetlemek mümkündür:

Hikâye siyah giyinen, kamburu olan ve nasıl yaşadığına bile hayret duyulacak olan isimsiz bir karakterin betimlemesi ile başlar. Bu kadın sabahın kalabalık saatlerinden önce evinden çıkar ve gideceği mekâna doğru yola koyulur. Oraya vardığında kendilerini güneş ve tozdan korumak için okulun yıkılmış duvarları altında (kendisini küçümseyen) diğer kadınların yakınına oturur. Muhammed Abd'üt Tevvab'a göre bu kadın diğer hikâyelerdeki gibi kötü, tek başına yaşayan, yaşlı biridir. Muhammed bir gün dışarıda gezerken siyah giyen kadına yaklaştığında onun "Allah'ım, benden alan kazanır" dediğini işitir ve sabahleyin annesinin ona verdiği bozuk parayı cebinden çıkartıp ona verir. Kadın parayı eline alır ve gözüne iyice yaklaştırarak görmeye çalışır fakat Muhammed onun parayı göremediğini sadece görür gibi davrandığını bilir. Kadının ailesinin dağılmasıyla ilgili çeşitli rivayetler anlatılmaktadır. Okula yeni müdür gelmişti. Kısa boylu ve şişman, konuşması, avamcadan (halk şivesi) çok fasihceye yakındı. Sabahları öğrencilere tahsis edilen okul hoparlöründe bazen araya girerek gelişme ve değişimin önemini vurguluyordu. Bir sabah okulda kantin açıldığını duyurur. Öğrenciler kadın satıcılardan yiyecek satın almaya devam ederler ve müdür bu duruma öfkelenerek okul hoparlöründen "hastalık yayan" kişilerden okulu temizleme kararını duyurur. Tüm sınıflardan bizzat kendisi, aralarında Muhammed'in de bulunduğu bir ekip oluşturur. Sonrasında öğrencilere, okullarını savunmalarının gerekliliği üzerine bir konuşma yapar. Öğrenciler nefretle dolar ve satıcılara karşı aynı anda değişik yönlerden saldırmak için gruplara bölünür. Satıcılar öğrencilerin geldiklerini görünce, bir taraftan önlerindeki çamurlu sergileri toparlayıp kaçmaya çalışırken diğer taraftan korkulu gözlerle küçük çocuklarını ararlar. Öğrenciler bütün güçleri ile satıcıların eşyalarını dağıtıp üzerlerine saldırlar. Muhammed çocuklar tarafından itilir ve kendini bir anda sürekli siyah giyinen kadının önünde bulur. Kadın yerinden kalkmaz, muhtemelen de geldiklerini hiç görmemiştir. Muhammed ayağıyla sepetine vurur ve bütün malzemeleri etrafa dağılır. Muhammed kendisini daha önce hiç olmadığı kadar güçlü hisseder. Kadın satıcılar dağılan mallarını ve saçlarını toplamaya, ayrıca başlarının üzerindeki örtüleri düzeltmeye çalışırlar. Muhammed gözünü siyah giyen kadına çevirir. Kadın ayakta durmaya çalışırken öğrencilere doğru bakar. Gözlerinden bir damla yaş yere düşer ve bu olaydan sonra O'nu bir daha gören olmaz.

2. Hikâyenin Tahlili

Bu bölümde; hikâyenin konusu ve olay örgüsüne, hikâyede yer alan ana karaktere, yardımcı karakterlere, mekânlara, olayların kronolojik sıralamasına, anlatım yöntemi ve bakış açısına, kullanılan tekniklere, sembol ve benzetmeler ile kullanılan dil ve üslup özelliklerine yer verilecektir.

2.1. Hikâyenin Konusu ve Olay Örgüsü

Müdür isimli hikâye bize gerçek hayatta yaşanabilecek bir kesiti betimler. Hikâyenin temel konusu yaşlı, kambur bir kadın satıcının betimlenmesi ve hayatına dair parça parça bilgiler verilmesi ile başlar ve daha sonra okul müdürünün teşviki ile ana karakterin de dâhil olduğu, öğrencilerden oluşan bir grubun satıcı kadınlara saldırmasıyla hüznü bir şekilde sona erer. Hikâyede geniş bir olay örgüsü bulunmamakla beraber yoğun bir şekilde betimlemelere yer verilmiştir. Hikâyenin ana teması; satıcı kadınlar, müdür ve öğrenciler ekseninde dönen bir olayda Müdür karakterinin temel değerlerin eksikliğinden kaynaklı öğrencileri kışkırtmasıyla ortaya çıkan insanlık dışı duyguları yansıtır.

2.2. Hikâyenin Karakterleri

Hikâyede yedi tane gerçek karakter vardır. Bunlar; Muhammed Abd'üt Tevvab, siyah giyinen satıcı kadın, ismi belirtilmeyen diğer satıcı kadınlar, Meryem Deyap, Şaban Muhammed, Müdür, öğrenciler. Hikâyede geçen hayali bir karakter bulunmamaktadır.

2.2.1. Hikâyenin Başkahramanları

Ana kahraman, olayların kendi gözünden aktarıldığı, okulda öğrenci olan Muhammed Abd'üt Tevvab'dır. Siyah giyen satıcı kadının hayatını merak eder ve onun hakkında bazı tahayyüllerini aktarır. Bir gün satıcı kadının sürekli söylediği "Allah'ım benden alan kazanır" cümlesini duyar ve ondan tatlı alır. Okul Müdürünün satıcı kadınların kovalanması için öğrencilerden kurduğu grupta yer alır ve saldırı esnasında kendini daha önce hiç olmadığı kadar güçlü hisseder.

Göz önünde olan ikinci kahraman ise siyah giyinen yaşlı satıcı kadındır. Tüm hikâye boyunca yaşlı kadının farklı mekânlarda tasviri yapılmıştır. Bu kadın kamburu olan, elleri ve yüzü buruşmuş, elleri üzerinde mavi damarları görünen, gözleri hiç görmeyen veya çok az gören, yürümekte zorlanan ve söğüt ağacından bir değnek kullanan, kirli sepetinde tatlı satan, çocukları olan fakat çocukları hakkında net bir bilgi olmayan bir kadın olarak tasvir edilmiştir.

Hikâyedeki esas kahramanlardan bir diğeri ise müdürdür. Müdür okula yeni gelmiştir. Kısa boylu, şişman ve heyecanlı biridir, konuşması halk dilinden çok fasih dile yakındır. Konuşmalarında askerlik zamanlarından kalma terimleri sıkça kullanır ve sürekli gelişme ve değişimin önemini vurgular. Okulda da bu yenilikçi zihniyeti ile sürekli değişimler yapar ve bir gün okulun yıkık duvarlarının altında yiyecek satan kadınların da okulun çevresinden uzaklaştırılmasını ister. Bunun için öğrencilerden bir grup kurar ve öğrencileri nefretle doldurarak kadınlara saldırılarını sağlar.

Hikâyedeki bir diğerkahraman da ismi belirtilmeyen satıcı kadınlardır. Bu kadınlar okul duvarlarının altında çamurlu sergiler üzerinde sağlıksız tatlılar satarlar, yanlarında çocukları olanlar vardır ve öğrencilerin saldırılarına uğradıklarında sepetlerindeki malları yerlere saçılır. Saldırı esnasında bir taraftan sergileri toplamaya çalışırken diğerkaraftan çocuklarını ararlar ve bir kısmı sınıflara bir kısmı da çiftlik yoluna doğru kaçmaya başlar.

Son olarak hikâyede iki kişinin daha adı geçmektedir, adlarının geçmesinin sebebi siyah giyinen kadını rüyalarında görmeleridir. Bunlardan birisi Meryem Deyap'tır. Meryem ortadan kaybolan ve hakkında bir şey bilinmeyen, babasının, yaşı büyük diye okula göndermediği bir kızdır. Diğerkarakter ise Şaban Muhammed'dir ve okulun öğrencilerindedir.

2.3. Hikâyenin Anlatım Yöntemi

Her edebi metnin mutlaka bir anlatıcısı vardır. Anlatıcı tamamen kurgusal dünyaya ait bir sözcü görevindedir. Diğeryandan okuyucu, yazar ve eser arasındaki iletişimi sağlaması bakımından gerçek hayatla da sıkı bir ilişkisi vardır (Demiryürek, 2013). Öyküde bakış açısı üç farklı başlık altında toplanır: Hâkim Bakış Açısı, Kahraman Bakış Açısı, Gözlemci Bakış Açısı. "Müdü" öyküsünde yazarın kullandığı bakış açısı Kahraman Bakış Açısıdır. Olaylar birinci tekil şahıs tarafından anlatılmış olup anlatıcı kahramanlardan birisidir. Bu bakış açısıyla yazılan metinler genellikle biyografik metinlere benzer (Çıraklı, 2015). Muhammed karakteri hem anlatıcıdır hem de hikâyenin içinde ana karakter olarak karşımıza çıkar. Anlatıcı diğerkarakterleri, mekânları derinlemesine betimler, aynı zamanda da kendi duygu ve düşüncelerini "ben" dilini kullanarak ortaya koyar. Hikâyenin dördüncü paragrafı buna en güzel örnektir:

"Sınıfta O'nu düşünüyorum, çünkü çok okuyordum. Gerçekten onu, resimlerle süslenmiş çeviri hikâyelerdeki gibi kötü, tek başına yaşayan, yaşlı bir kadın olarak tahayyül ediyordum. Geliş gidişindeki tavrı beni etkiledi. O, kendilerini güneş ve tozdan korunmak için okulun yıkılmış duvarları altında (kendisini küçümseyen) diğerkadınlara yakınına oturmuş, ne o, onlarla konuşuyor, ne de onlar onunla konuşuyordu. Bana öyle geliyor ki, o dışsızağız ile konuşacak durumda değildi. Ancak ben gezinti esnasında kendisine iyice yaklaştığımda net olarak "Allah'ım, benden alan kazanır" şeklinde dua ettiğini duydum."

2.4. Hikâyede Sunulan Mekânlar

Mekân kelimesi Arapça 'kevn' kelimesinden türemiştir ve oturlan yer, ev, bulunulan çevre, ortam gibi anlamlara gelir. Yaşam boyu tüm çaba ve gayret mekâna hâkim olma içgüdülerinden gelir ve bu bağlamda mekân iktidar mücadelesi olarak ta görülebilir. Milletler, toplumlar, bireyler buldukları mekân içerisinde güvende olmayı arzular (Şengül, 2010). Mekân ile ilgili ve-

rilen bilgiler bağlamında hikâyenin asıl mekânı olan okul ortamını ele aldığımızda, okul müdürünün okul içini ve çevresini koruma altına alma gayretini görüyoruz. Bunun en açık örneği hikâyenin on ve on birinci paragraflarında görülmektedir:

“Tüm sınıflardan bizzat kendisi, aralarında benim de bulunduğum bir ekip oluşturdu. Dışarıda sıra olduk. Sonrasında bize, son sığınağımız olan okulumuzu savunmanın gerekliliği üzerine bir konuşma yaptı:

“Kendinizi evinizde farz edin... İşte burada yanlış doğruyu ayırt edemeyen, onların tatlılarıyla karınlarını kirleten küçük kardeşlerinizi düşünün” Tamamen nefretle dolmuştuk.”

Müdür için ‘okul’ değişim ve gelişim ideolojisini yaşatacağı ana mekândır ve sekizinci paragrafta buna vurgu yapmıştır:

“Sabahları öğrencilere tahsis edilen okul hoparlöründe bazen araya girerek mikrofonu eline alıp heyecanlı ve yüksek bir sesle gelişme ve değişimin önemini vurguluyordu.

Bir gün hoparlörde, okuldaki tüm duvarların tek renge boyanacağını duyurdu. Ardından, yıllarca yazılmış eski-yeni, bazıları üst üste gelmiş tüm yazıları sildirdi. İsmi beğenmediği bir takım kitapları yaktı. Ayrıca bir sabah okulda “kantın” ismini verdiği yemek hazırlama mekânı açıldığını duyurdu. Peşinden bahçedeki eski ağaçların pek çoğunun sökülmesini ve duvar inşaatına başlanmasını anons etti.”

Satıcı kadınlar için ise ‘okul’ öğrencileri cezbedecek sağlıklı tatlıları satacakları bir mekândır. On üçüncü paragrafta şöyle betimlenir:

“Bu esnada, kadınlardan biri tatlılarını yapışan sinekleri kovalarken diğeri sürünerek kaçmaya çalışan bebeğini doyurmaya çalışıyor, bir diğeri ise günün hasılatını saymakla meşgul iken biz saldırıya geçtik. Geldiğimizi görünce, bir taraftan önleri önlerindeki çamurlu sergileri toparlayıp kaçmaya çalışırken diğer taraftan korkulu gözlerle küçük çocuklarını arıyorlardı...”

2.5. Olayların Kronolojik Sıralaması

Kurmaca metinlerde olaylar zamandan bağımsız değıllerdir ve olaylar ya da kişiler içinde buldukları zamana ait izler taşıyabilir. Meydana gelen olayların sırası, süresi, sıklığı olayın anlatıldığı zaman aralığında bir düzen içerisinde oluşturulur. Alışıl gelen ve en çok kullanılan düzenleme ise kronolojik düzenlemedir ancak farklı bir düzen içerisinde de kurgu metinler oluşturulabilir. Olayların sıralaması sondan başa gidebilir veya aralarda geçmişten ya da gelecekte bahseden olaylara da değinilebilir. Zaman kavramını farklı türlerde kullanmak anlatıcının yeteneğine ve kurguya hâkim olma becerisine göre de değışkenlik gösterebilir (Narlı, 2002). Bu hikâyede olayın

bir gün içerisinde geçtiğini görüyoruz. Sabahleyin erken saatlerde siyah giyen satıcı kadının evinden çıkıp okulun yolunu tutması ile başlayan hikâye gün içerisinde okulda geçen diyaloglar ve okulun yıkık duvarları altında satış yapan kadınlara öğrencilerin saldırması ile devam ediyor ve orada hikâye sona eriyor. İlk iki paragrafta siyah giyen satıcı kadının betimlemesi yapıldıktan sonra üçüncü paragrafta ilk zaman ifadesine şahit oluyoruz:

“Sabah sırasından önce şehir dışındaki çiftlik evi civarında bulunan evinden çıkarak dar sokaklar arasından yürüyüp mekâna geldiğinde sepetini yavaşça indiriyor ve bekliyor...”

Yine üçüncü paragrafta geçen bir diğer ifade ile çocukların okuldan çıkma saati geldiğini yani günün ortası veya sonuna doğru yaklaştığını anlamını çıkartabiliriz:

“Ardından çanın sesi ortalığı kaplıyor. Öyle ki evlerinde oturan anneler bile duyuyor ve çocuklarının gelmek üzere olduklarını anlıyorlar...”

Hikâyenin akışında bazı durumlarda geçmişten ya da gelecekte bahsedilen, aktarılan olaylar geçebilir. ‘Müdür’ hikâyesinde de bu durumu yalnızca sekizinci paragrafta okul Müdürünün hoparlörde geçmişte yaptığı duyurular aktarılırken görüyoruz:

“Sabahları öğrencilere tahsis edilen okul hoparlöründe bazen araya girerek mikrofonu eline alıp heyecanlı ve yüksek bir sesle gelişme ve değişimin önemini vurguluyordu.

Bir gün hoparlörde, okuldaki tüm duvarların tek renge boyanacağını duyurdu. Ardından, yıllarca yazılmış eski-yeni, bazısı üst üste gelmiş tüm yazıları sildirdi. İsmi beğenmediği bir takım kitapları yaktırdı. Ayrıca bir sabah okulda “kantin” ismini verdiği yemek hazırlama mekânı açıldığını duyurdu. Peşinden bahçedeki eski ağaçların pek çoğunun sökülmesini ve duvar inşaatına başlanmasını anons etti.”

2.6. Hikâyede Kullanılan Anlatım Teknikleri

Kurgu metinlerinde pek çok anlatım tekniği kullanılabilir. Bunlar genel olarak şöyle sıralanabilir:

Anlatma Tekniği, Gösterme Tekniği, İç Konuşma, İç Çözümleme, Bilinç Akışı, Diyalog, Özetleme Tekniği, Tasvir Tekniği, Geriye Dönüş Tekniği, Montaj Tekniği.

2.6.1. Anlatma Tekniği

Müdür hikâyesinde kullanılan tekniklerden biri anlatma tekniğidir. Bu teknikte hikâyede ele alınan olayları anlatıcı okuyucuya aktarır ve anlatıcı neyi ne kadar aktarırsa okuyucu ancak o kadar bilgiye ulaşabilir (Gezer & Çelik,

2017). Müdür hikâyesinin genelini anlatıcı kendisi aktarmaktadır. Diğer karakterlerin ağzından cümlelere pek yer verilmemiştir.

“Sınıfta O’nu düşünüyorum, çünkü çok okuyordum. Gerçekten onu, resimlerle süslenmiş çeviri hikâyelerdeki gibi kötü, tek başına yaşayan, yaşlı bir kadın olarak tahayyül ediyordum. Geliş gidişindeki tavrı beni etkiledi. O, kendilerini güneş ve tozdan korunmak için okulun yıkılmış duvarları altında (kendisini küçümseyen) diğer kadınların yakınına oturmuş, ne o, onlarla konuşuyor, ne de onlar onunla konuşuyordu. Bana öyle geliyor ki, o dişsiz ağız ile konuşacak durumda değildi...”

2.6.2. İç Konuşma Tekniği

İç konuşma Tekniğinde Anlatıcı aradan çekilir ve karakterler duygu ve düşüncelerini bizzat kendileri anlatırlar (Gezer & Çelik, 2017). Müdür hikâyesinde ana kahraman yani anlatıcı dışında okul müdürü ve siyah giyinen satıcı kadının bizzat konuşmalarına şahit oluyoruz:

Müdür: “Kendinizi evinizde farz edin... İşte burada yanlışlığı doğruyu ayırt edemeyen, onların tatlılarıyla karınlarını kirleten küçük kardeşlerinizi düşünün.”

Satıcı kadın: “Allah’ım, benden alan kazanır.”

2.6.3. İç Çözümleme Tekniği

İç konuşma tekniği gibi duyguların aktarıldığı bir tekniktir. Aralarındaki temel fark iç çözümleme tekniğinde duyguları anlatıcı aktarır. Bu durum da bize hâkim bakış açısı olduğunu gösterir (Gezer & Çelik, 2017). Hikâyenin son paragrafında iç çözümleme örneği görüyoruz:

“Gözümü O’na çevirdim. Ayakta durmaya çalışıyordu. Değneği kaybaldığı için iki dizi üzerine dayanmıştı. Sırtını olabildiğince doğrulttu. Sonra bize doğru baktı. Yüzümüz toz toprak içindeydi. Gözlerinden bir damla yaş yere düştü. Gözlerini şiltelinin ucu ile sildi. O, topraklı yoldan dar sokaklara doğru yavaşça, tek başına ve daha da bükülmüş olarak yürümeye başladığında...”

2.6.4. Geriye Dönüş Tekniği

Hikâyede zaman zaman geçmişte olan olaylardan bahsedilmesidir (Gezer & Çelik, 2017).

“Bir tanesi şöyleydi; çocuklarının tamamı geçinmek için iş aramak amacıyla evi terk etmiş ve bir daha dönmemişlerdi. Diğerleri, yaşıyorlar ancak eşlerinin kendisini bir yük ve bir eziyet görmeleri yüzünden, çocukları ona yanaşmıyorlardı. Yahut da kanun dışına çıkmaları nedeniyle devlet adamları ve hükümetle aralarında meydana gelen çatışmalarda hepsi öldüler. “

2.7. Hikâyede Kullanılan Sembol ve Benzetmeler

Hikâyelerde kullanılan unsurların toplumlar üzerinde büyük etkileri vardır ve bu etkileri, tarihsel bağlamda geldiği noktayı yani değişim ve gelişimlerini bilmek önem arz etmektedir (Çokluk & Ökmen, 2020). Bu bilgiler ışığında 'Müdü̇r' hikâyesindeki sembol ve benzetmeler incelenecektir.

Siyah giyinen satıcı kadının yüzündeki kırışıklıklar serçe dövmesine benzetilmiştir.

"Sanki yüzünde, hava rüzgârlarına karşı kanatlarını yayan serçelerin dövmesi vardı."

Siyah giyinen satıcı kadının yaşı ceviz ve kayın ağacı ile tasvir edilmiştir.

"Tarihi ne olursa olsun O artık Arabistan cevizi ve ulukayın ağacı gibi varlığını korumuş olup belli bir dönem için zihnimizi işgal etmiştir."

Okul "sığınak" kavramı ile sembolleştirilmiştir.

"Sonrasında bize, son sığınağımız olan okulumuzu savunmanın gerekliliği üzerine bir konuşma yaptı..."

2.8. Hikâyenin Sonlandırılması

Öykü trajik bir sonla bitmiştir. Öykü siyah giyen satıcı kadının betimlemeleriyle başlamış, kadın hakkındaki varsayımlar sunulmuş, anlatıcının tahayyülleri derinlemesine betimlenmiştir. Müdü̇rün verdiği emirle bütün satıcı kadınların malları yağmalanmış ve siyah giyen satıcı kadının çaresizliği betimlenerek sona ermiştir.

2.9. Dil ve Üslup

Hikâyede fasih ve edebi bir dil kullanılmıştır. Cümleler uzundur ve anlatımda sıklıkla betimlemelere yer verilmiştir. Bundan dolayı da hikâye sürükleyici ve akıcı olmaktan uzaklaşmıştır.

3. Değerlendirme

İbrahim El Meṭulî'nin En-Nazîr (Müdü̇r) adlı hikâyesi kahraman bakış açısı ile kaleme alınmıştır. Anlatıcı hikâyeyi birinci tekil şahıs ile anlatırken aynı zamanda da kahramanlardan biridir. Anlatım esnasında kendi iç dünyasını ve fikirlerini ortaya koyar. Aynı zamanda da diğer karakterlerin iç dünyasını kendi tahminleriyle detaylı bir şekilde tasvir eder. Hikâyenin gerçekleştiği ana mekân bir okul olarak belirlenmiştir. Bunun yanı sıra okulun yakın çevresinden de küçük kesitlere yer verilmiştir. Hikâyede anlatma, iç konuşma tekniği, iç çözümleme tekniği gibi anlatım teknikleri başarılı bir şekilde kullanılmıştır. Hikâyenin geçtiği zaman dilimi bir gün ile kısıtlanmış ve bu süreçte sadece yazarın gözünden en önemli kişi tasvirleri ve olay aktarımları yapı-

mıştır. Özellikle siyah giyen satıcı kadının yüzü, duruşu ve yürüyüşü başarılı bir şekilde betimlenmiş ve en ince detaylara kadar anlatılmıştır. Hikâyede fasih bir dil kullanılmış ve lehçeye yer verilmemiştir. Hikâye okulda geçen bir saldırı olayı anlatılarak hüznü bir sonla bitirilmiştir. Yazar bu olayla öğrencilerin yönlendirilmesi konusuna vurgu yapmış ve okul müdürünün insanlık dışı yönlendirmesinin doğurduğu sonuçları okuyucuya aktarmıştır. Bir eğitim ve öğretim kurumunda yapılan bu uygulama ana karakterin içindeki kötü duyguları ortaya çıkarır ve kendisini yaptığı işten dolayı güçlü hissettiğini söyler. Yazar burada gerçek hayatta benzeri rahatlıkla görülebilecek, okullarda ortaya çıkabilecek temel sorunlara dikkat çekmiş, ahlaki ve insani eksikliklerin nelere sebep olabileceğini ortaya koymuştur. Öyküdeki tasvirlerin detaylı olması da okuyucunun olayları ve kişileri gözünde canlandırabilmesine katkı sağlamaktadır.

4. Yazarın Biyografisi

İbrahim El-Metuli, 1984 yılında doğan Mısırlı bir hikâye ve roman yazarıdır. Dört öykü koleksiyonu yayımlanmıştır: "قمر لا، سيد النخيل،" "هنا يموتون مرات عديدة" "حنين إلى العافية"، "يضيء الحضير".

Yazıları Mısırdaki yayınlar arasında Al-Ahram, Al-Dostour, Al-Thaqafah Al-Jadidah ve Kuveyt'teki Al-Arabi Al-Kuwaitiyya gibi dergi ve gazetelerde yayımlanmıştır. Yazar, aldığı birçok ödülün yanı sıra 2011 ve 2022' de Sharjah Arap Yaratıcılık Yarışması'nda birinci olarak önemli başarılar elde etmiştir. Ayrıca, 2014 yılında Al- Arabi Al- Kuwaitiyya dergisi tarafından düzenlenen kısa hikâye yarışmasında birinci olmuştur.

Kaynakça

- Çıraklı, M. Z. (2015). *Anlatıbilim* (s. pp.43-54). içinde Hece Yayınları.
- Çokluk, N., & Ökmen, Y. E. (2020). Sözlü Kültürden Dijital Kültüre Hikâye Anlatımı: Youtuberlar Üzerine Kültürel Bir Çözümleme . *Selçuk İletişim Dergisi*, 1114-1148.
- Demiryürek, M. (2013). Kurgusal Metinlerde İkinci Kişili Anlatıcı ve Bakış Açısı. *İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi* .
- Gezer, A., & Çelik, Y. (2017). Ayşe Kilimci'nin Hikayeciliği ve Hikayelerinde Anlatım Teknikleri . *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15-31.
- Narlı, M. (2002). Romanda Zaman ve Mekan Kavramları. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 92-106.
- Şengül, M. B. (2010). Romanda Mekân Kavramı. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 529-537.

EK:1

Arapça Metin

الناظر

السيدة التي ترتدي الأسود دائماً، محببة القامة بدرجة تدهش معها كيف تستمر بالحياة، تستند تارة على عكاز مرتجل مقطوع من شجرة الصفصاف، وتارة على إحدى ركبتيها. باليد الأخرى تثبت سبباً صغيراً كالح اللون على رأسها؛ كان يوماً سباطة نخل، سُلبت منها ثمارها، ثم عُرضت للشمس والماء، وبعد ذلك فُتلت أسبته ومقاعد وأوانٍ.

سبتها الذي ملأته بشكل فوضوي بقطع الحلوى الملونة والجافة والملوثة أيضاً ببصمات أصابعها الطويلة، تحمله على رأسها. ثمة وشوم على جانبي وجهها لعصافير تفرد أجنحتها على أهبة الطيران، إلا أنها الآن وبسبب تغضنات لا محصاة لمت أجنحتها واستكانت. وبغيرم أنها تغطي شعرها جيداً إلا أن بعض الشعيرات البيضاء تطل على الجانبين.

تمشي خلال أزقة ضيقة، آتية من بيتها على أطراف العزبة البعيدة قبل طابور الصباح. عندما تصل إلى مكانها تُنزل سبتها على مهل ثم تنتظر. في الوقت ذاته، يشب واحداً ممّا على أطراف أصابعه، ويتدلّ ليمسك بطرف الحبل المتشبث بالجرس الضخم لجذبه بقوة فيتردد صدها ويصل ذلك الصدى للامهات في بيوتهن، فيعلمن أن أولادهن على وشك الوصول. أمّا هي فتحمل سبتها ثانية وتمشي.

أتأملها من مكاني بالفصل، ولأني كنت أقرأ كثيراً فقد تخيلتها واحدة من العجائز المتوحديات والشيريات كما في القصص المترجمة المليئة بالصور. يستوقفني منظرها في رواجي والمجيء، وهي جالسة على مقربة من أخريات -يصغرنها بالضرورة- تحت ما تبقى من سور المدرسة المهتمد؛ ليقبهم بعض الشمس وتراب الطريق. لا تحادث إحداهن ولا يحدثها. تبدو لي بفمها الخالي من الأسنان أنها غير قادرة على الكلام. ولكن في الفسحة، وعندما اقتربت منها أكثر سمعتها تردد دعاءها الذي بدا حتى حينها سادجاً:

- "يا رب اللي يأخذ مني ينجح."

أمد يدي في جيبي ثم أخرجها ممسكاً بعلمتي المعدنية التي منحتها لي أمي في الصباح وأعطيتها إياها. تأخذها بحرص، وتقربها من عينين تضيقيهما أكثر لتحسين الرؤية. أعرف أنها لا تستطيع التمييز لأن محمد عبد التواب لم يمنعه صوتها المنخفض العجوز ولا تغضناتها وأوردتها الظاهرة؛ زرقاء وملتوية على ظهر يديها من أن يشتري حلواها بأي قطع معدنية دائرية تقابله، وهي كالعادة تقربها من عينها فقط لتوهمه أنها تراها.

أسأل عنها من يجاروني في المقاعد، فأسمع منهم حكايات مختلفة تبدو جميعها مقنعة لي إذا ما ركبتها على صورتها القابضة بذهي. منها مثلاً، أن أولادها سافروا جميعاً لإيجاد فرصة لآكل العيش ولم يرجع منهم أحد، أو أنهم موجودون، ولكنهم مشغولون عنها بزواجها يرونها عبثاً ومعرفة أو أنهم ماتوا جميعاً في معارك قديمة قامت بينهم وبين العمدة، ثم بينهم وبين الحكومة، بعدما صاروا خارجين على القانون.

أياً ما كان تاريخها فإنها الآن جزء ثابت من المكان مثل شجر النبق والفيقس، حتى إنها احتلت لفترة جزءاً من لا وعينا الجمعي. مريم دياب -البنيت التي اختفت ولم نعرف عنها شيئاً، لأن أباهما رأى أنها كبرت ولم يعد لائقاً ذهابها للمدرسة- كانت تحكي لنا دائماً عن زيارات تلك العجوز لها في منامها؛ تنادي عليها بصوت متضخم، وهي تجري باحثة عن مكان يصلح للاختباء منها في رعب حتى تستيقظ جافة الحلق. أمّا شعبان محمد فيحكي أنه يحلم بها وهي توزع حلواها على التلاميذ بلا مقابل.

أوشكت على أن تعتادها عيناها ثم أنساها، حتى جاء ناظرنا الجديد؛ رجل قصير وممتلئ، ولكن لغته الأقرب إلى الفصحى منها إلى العامية، والتي يعززها بكثير من الكلمات التي حفظها من سنين تأديته للواجب العسكري مثل (إستراتيجية - دعم - تخطيط) تجعله مجبلاً في أعين الجميع، كما يليق بكبير الأسرة التعليمية، كما يصف هو نفسه.

أصبح يستقطع جزءاً من الإذاعة المدرسية، بعدما كانت إذاعة الصباح وفقاً على التلاميذ، فيمسك الميكروفون ويتكلم بانفعال وصوت عالي عن ضرورة التطوير والتغيير. في الإذاعة، أعلن عن طلاء جميع حوائط المدرسة بلون واحد، فسمح بذلك سنوات من كتاباتنا وكتابات من سبقونا بعضها فوق بعض. وحرق كوماً من الكتب بالمكتبة لم تعجبه عناوينها، كما أعلن ذات صباح عن فتح

مكان لتحضير المأكولات بالمدرسة أسماها مَقْصِيفًا، كما أمر باقتلاع الكثير من الأشجار العتيقة والبدء في تجديد السور المحيط بالمدرسة.

استمر الأولاد في شراء أكل البائعات، ربما لأنه يشبه أكل أمهاتهم بالبيوت، فأعلن في غضب قراره الجديد؛ تطهير المدرسة ممن أسماهم (ناشري الأمراض). قال ذلك صراحة في إذاعة المدرسة لتسمعه البنات البائعات خارج السور القديم. وبعدما وجّه إليهم إنذارًا أخيرًا كأى رجل شريف لا يطعن من الخلف، قرر المواجهة.

جمع من الفصول مجموعة انتقاهم بنفسه - كنتُ من بينهم - اصطففنا في الخارج ثم ألقى فينا كلمته عن ضرورة الدفاع عن مدرستنا كما لو كانت ملاذنا الأخير:

“كما لو كانت بيتك.. فهنا إخوتك الصغار الذين لا يميزون الصحيح من الخطأ، ويلوثون بطونهم بجلوى هؤلاء.” امتلأنا تَمَامًا بالحدق.

قسما إلى عدة مجموعات؛ تأتي من عدة جهات في توقيت واحد لتباغت (ناشري الأمراض) فلا يجدون وقتًا للمقاومة. الخطة لا تتضمن فقط الطرد بل سكب محتوى الأستبة على الأرض ودهسها، بحيث تكون ضربة حقيقية تبعدهم أطول فترة ممكنة.

بينما إحداهن تطارد ذبابًا لزجًا عن حلواها، وثانية تحاول إطعام صغيرها الذي يقاوم محاولاً الحبو بعيدًا، وثالثة تحصي حصيلة اليوم، هجمنا نحن. عندما رأونا مقبلين، حاولن الفرار بأن يلملن في وجل الفرش التي أمامهن، ويحثن بعين مرتعبة عن أولادهن الصغار. كنا الأسرع، وأحطنا بهن صراخًا وجريًا وشتمًا ورجاء؛ فكل ما تصل إليه أيدينا يصير ترابًا، وصوت الناظر في آذاننا يحفزنا على المزيد.

غرفة غبار تغطي المشهد ككل، تعلق فوق الرؤوس وتتخطى السور، منها ما يذهب باتجاه الفصول، وما يمضي في سكة العربة. وجدت نفسي مدفوعًا من الأولاد أمام السيدة ذات الأسود الدائم. لم تقم من مكانها ربما لأنها لم ترنا قادمين ولم ينبهها أحد. ضربت سبتها بقدمي فطار من أمامها بعيدًا، ثم استقر على جانبه، فاندلق محتواه على الأرض. تناثرت الحلوى الجافة واللبنة، العملات الحقيقية والمزيفة، وعدة بلحات، مؤكد أنه كان فطورها. رحت أدفن كل شيء بقدمي كرجل ذهب عقله. أحس نفسي قويًا كما لم أشعر من قبل، وأحس أنني قادر على فعل أي شيء؛ كضرب كل العيال الذين أساءوا لي يومًا.

نظرت للمرأة الجالسة. رأيته ترتعد. تتمتم بأشياء لم أسمعها. لاحظت أنني أيضا أرثجف وأخذ أنفاسي بصعوبة. تلفتُ حولي. كان الموقف يهدأ قليلا. ربما بعدما نال التلاميذ الكثير من الإعياء واستنشاق التراب. البائعات يحاولن جمع ما تبعثن من بضاعتهن وشعرهن، وتعديل وضعية الأعطية فوق رؤوسهن.

رجعت ببصري إليها، كانت تحاول الوقوف. استندت على ركبتيها بعدما ضاع عكازها. أقامت ظهرها كأقصى ما يكون. نظرت إلينا وقد غطى وجوهنا التراب، ودعمه واحدة انسابت من عينيها باتجاه الأرض. مسحت أثرها بظرف طرحتها. تتبَّتُ مكاني، في حين بدأت هي المشي البطيء في السكة المعفرة باتجاه الأرقعة الضيقة؛ وحيدة وأكثر انحناء، ولم نرها بعد ذلك أبداً.

EK:2

Çeviri Metin

Sürekli siyah giyinen, kambur yapılı, hayatını nasıl sürdüreceği konusunda hayret duyacağın bir kadın. Bazen söğüt ağacından gelişigüzel yapılmış bir değneğe dayanmış, bazen de bir eliyle dizi üzerinde durmakta. Diğer eliyle de, rengi kararmış küçük bir sepeti başının üzerine yerleştirmiş olarak karşımızda. Hurma salkımı işleme günü geldi. Salkımların meyveleri koparılıp güneşin altında suya bırakıldıktan sonra sepet, oturak ve kap kakac eğrildi (örüldü).

Uzun parmak izleri ile kirlenmiş renkli ve kuru tatlı parçalarıyla rastgele doldurduğu sepetini başının üzerinde taşıyordu. Sanki yüzünde, hava rüzgârlarına karşı kanatlarını yayan serçelerin dövmesi vardı. Ancak şimdi sayısız kırışıklıklar nedeniyle kanatlarını toparlamış ve sakinleşmişti. Saçını iyice kapatmasına rağmen saçından beyaz teller yüzünün her iki tarafından aşağı uzanıyordu.

Sabah sırasından önce şehir dışındaki çiftlik evi civarında bulunan evinden çıkarak dar sokaklar arasından yürüyüp mekâna geldiğinde sepetini yavaşça indiriyor ve bekliyor. Aynı esnada bizden biri ellerini ovuşturarak büyük çana bağlı olan ipi tutmak ve güçlü bir şekilde çekmek için eğiliyor. Ardından çanın sesi ortalığı kaplıyor. Öyle ki evlerinde oturan anneler bile duyuyor ve çocuklarının gelmek üzere olduklarını anlıyorlar. O ise sepetini tekrar yüklenip yola devam ediyor.

Sınıfta O'nu düşünüyorum, çünkü çok okuyordum. Gerçekten onu, resimlerle süslenmiş çeviri hikâyelerdeki gibi kötü, tek başına yaşayan, yaşlı bir kadın olarak tahayyül ediyordum. Geliş gidişindeki tavrı beni etkiledi. O, kendilerini güneş ve tozdan korunmak için okulun yıkılmış duvarları altında (kendisini küçümseyen) diğer kadınların yakınına oturmuş, ne o, onlarla konuşuyor, ne de onlar onunla konuşuyordu. Bana öyle geliyor ki, o dışsız ağzı ile konuşacak durumda değildi. Ancak ben gezinti esnasında kendisine iyice yaklaştığımda net olarak "Allah'ım, benden alan kazanır" şeklinde dua ettiğini duydum.

Elimi cebime sokup, sabahleyin annemin bana verdiği bozuk parayı çıkartarak ona veriyorum. Adeta kapıp alıyor ve iyi görebilmek için fazlaca zorladığı gözlerine yaklaştırıyor. Onun parayı tanıyamayacağını biliyorum. Çünkü ne onun yaşlı cılız sesi, ne kırışıklıkları ne de ellerinin üzerindeki mavi ve kıvrılmış damarları Muhammed Abd'üt Tevvab'ın, onun tatlılarını, yuvarlak madeni para karşılığı satın almasına engel olmadı. O ise her zamanki gibi, görüyor zannetsinler diye parayı gözlerine yaklaştırıyordu.

Yanımda oturanlara onu sorduğumda; hakkında çeşitli hikâyeler dinledim. Neredeyse tamamı, zihnimde tasarladım fotoğrafına bakınca doğru gö-

rünüyordu. Bir tanesi şöyleydi; çocuklarının tamamı geçinmek için iş aramak amacıyla evi terk etmiş ve bir daha dönmemişlerdi. Diğeri, yaşıyorlar ancak eşlerinin kendisini bir yük ve bir eziyet görmeleri yüzünden, çocukları ona yaşanamıyorlardı. Yahut da kanun dışına çıkmaları nedeniyle devlet adamları ve hükümetle aralarında meydana gelen çatışmalarda hepsi öldüler.

Tarihi ne olursa olsun O artık Arabistan cevizi ve ulu kayın ağacı gibi varlığını korumuş olup belli bir dönem için zihnimizi işgal etmiştir. Meryem Deyap, şu ortadan kaybolan ve hakkında bir şey bilmediğimiz, babasının, yaşı büyük diye okula göndermediği kız, rüyasında bu kadının kendisini ziyaret ettiğini, yüksek sesle bağırdığını, korkudan saklanacak bir yer bulmak için koştuğunu ve boğazı kurumuş olarak uyandığını sıkça anlatırdı. Şaban Muhammed ise, rüyasında O'nu öğrencilere bedava tatlı dağıtırken gördüğünü anlatmıştı.

Gözlerim O'na neredeyse alışmıştı ancak unuttuğum da oluyordu. Derken yeni müdür geldi. Kısa boylu ve şişman, konuşması, avamcadan (halk şivesi) çok fasihceye yakındı. Öyle ki; askerlik yaparken ezberlediği "strateji, destek, planlama" gibi kelimeleri bolca kullanıyor, bu da ona herkesin gözünde saygınlık kazandırıyordu. Kendi deyimiyle öğretim camiasının başına yakışan da buydu.

Sabahları öğrencilere tahsis edilen okul hoparlöründe bazen araya girerek mikrofonu eline alıp heyecanlı ve yüksek bir sesle gelişme ve değişimin önemini vurguluyordu.

Bir gün hoparlörde, okuldaki tüm duvarların tek renge boyanacağını duyurdu. Ardından, yıllarca yazılmış eski-yeni, bazıları üst üste gelmiş tüm yazıları sildirdi. İsmi beğenmediği bir takım kitapları yaktırdı. Ayrıca bir sabah okulda "kantini" ismini verdiği yemek hazırlama mekânı açıldığını duyurdu. Peşinden bahçedeki eski ağaçların pek çoğunun sökülmesini ve duvar inşaatına başlanmasını anons etti.

Çocuklar, belki de evde annelerinin yaptıklarına benzediği için, kadın satıcılardan yiyecek satın almaya devam ediyordu ki öfke ile yeni kararını açıkladı: "hastalık yayan" kişilerden okulu temizlemek. Bunu okul hoparlöründen, eski duvarın dışında bulunan bayan satıcıların da duyacağı şekilde açıkça ilan etti. Sonrasında ise, arkadan vurmayan her şerefli insan gibi son bir uyarı gönderdi. Artık yüzleşecekti.

Tüm sınıflardan bizzat kendisi, aralarında benim de bulunduğum bir ekip oluşturdu. Dışarıda sıra olduk. Sonrasında bize, son sığınağımız olan okulumuzu savunmanın gerekliliği üzerine bir konuşma yaptı:

"Kendinizi evinizde farz edin... İşte burada yanlışı doğruyu ayırt edemeyen, onların tatlılarıyla karınlarını kirleten küçük kardeşlerinizi düşünün" Tamamen nefretle dolmuştuk.

Satıcılara karşı aynı anda değişik yönlerden saldırmak için gruplara bölündük. Böylece direnmeye zamanları olmayacaktı. Planın amacı; onları sadece kovmak değil, aynı zamanda sepetteki mallarını yerlere saçıp çığneyerek uzunca bir süre buradan uzaklaştıracak bir darbe yapmaktı.

Bu esnada, kadınlardan biri tatlılarını yapışan sinekleri kovalarken diğeri sürünerek kaçmaya çalışan bebeğini doyurmaya çalışıyor, bir diğeri ise günün hasılatını saymakla meşgul iken biz saldırıya geçtik. Geldiğimizi görünce, bir taraftan önleri önlerindeki çamurlu sergileri toparlayıp kaçmaya çalışırken diğer taraftan korkulu gözlerle küçük çocuklarını arıyorlardı. Ancak biz daha hızlıydık. Onları bağırarak, koşarak, söverek istekli bir şekilde kuşattık. Elimizin değdiği her şey toprak oluyordu. Kulaklarımızdaki müdürün sesi bizi daha çok kamçılıyordu.

Başların üzerine yükselen ve duvarları aşan toz toprak bulutu her yan sarmıştı. Bir kısmı sınıflara doğru, diğer bir kısmı ise çiftlik yoluna yönelmişti.

Çocuklar tarafından itilerek kendimi bir anda sürekli siyah giyinen kadının önünde buldum. Yerinden kalkmadı, belki de geldiğimizi hiç görmedi ve de ona uyarıcı olmadı. Ayağımla sepetine vurdum. Havada uçarak yanına düştü, içindekiler yere saçıldı, kuru ve yaş tatlılar, gerçek ve sahte paralar ile büyük ihtimal azığı olan birkaç hurma kurusu etrafa dağıldı. Aklını kaçıran bir adam gibi her şeyi ayaklarımın altına alıyordum. Kendimi daha önce hiç olmadığı kadar güçlü hissediyordum. Öyle ki, geçmişte bana kötülük yapan bütün çocukları dövebilirdim.

Oturana baktım. Ürperdiğini gördüm. Daha önce duymadığım şekilde söyleniyordu. Kendimin de titrediğimi hissettim. Zorla nefes alıyordum. Etrafıma bakındım. Belki de öğrencilerin iyice yorulmalarından ve toprak kokusundan sonra ortalık biraz sakinleşmişti. Kadın satıcılar dağılan mallarını ve saçlarını toplamaya, ayrıca başlarının üzerindeki örtüleri düzeltmeye çalışıyorlardı.

Gözümü O'na çevirdim. Ayakta durmaya çalışıyordu. Değneği kaybolduğu için iki dizi üzerine dayanmıştı. Sırtını olabildiğince doğrulttu. Sonra bize doğru baktı. Yüzümüz toz toprak içindeydi. Gözlerinden bir damla yaş yere düştü. Gözlerini şiltesinin ucu ile sildi. O, topraklı yoldan dar sokaklara doğru yavaşça, tek başına ve daha da bükülmüş olarak yürümeye başladığında, ben, olduğum yere çakılı kalmıştım. Bundan sonra O'nu bir daha asla görmedik.

